

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 118/09-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., USA, vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2001 a jeho rozsudkom z 24. mája 2005 a uznesením z 15. januára 2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 469/2007 a jeho uznesením z 29. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2008 doručená sťažnosť spoločnosti P., USA (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný

prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/2001 a jeho rozsudkom z 24. mája 2005 a uznesením z 15. januára 2007 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 469/2007 a jeho uznesením z 29. apríla 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/01 vo veci navrhovateľa: C., B. (ďalej len „navrhovateľ“), proti odporcovi v 1. rade: L., B. (ďalej len „odporca v 1. rade“), a odporcovi v 2. rade: L. B. (ďalej len „odporca v 2. rade“), rozsudkom z 24. mája 2005 rozhodol o určení neplatnosti hospodárskej zmluvy č. 1/1990 a o povinnosti odporcu v 2. rade zaplatiť navrhovateľovi sumu 37 291 Sk, ako aj náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podal štatutárny zástupca odporcu v 2. rade Mgr. O. F. odvolanie z 18. januára 2006, ktoré bolo okresnému súdu doručené 23. januára 2006.

Neskôr Mgr. O. F. podaním doručeným okresnému súdu 6. marca 2006 požiadal o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania podľa § 58 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Okresný súd uznesením č. k. 15 C 30/01-125 z 15. januára 2007 však zmeškanie lehoty Mgr. O. F. neodpustil.

Proti tomuto uzneseniu podal Mgr. O. F. odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 9 Co 469/07-211 z 29. apríla 2008 tak, že odvolanie odmietol ako podané oneskorene. Pätnásťdňovú lehotu na podanie odvolania krajský súd počítal od 26. februára 2007, a to vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo doručované Mgr. O. F. ako štatutárnemu orgánu odporcu v 2. rade 20. februára 2007, opakovane 21. februára 2007 a týmto dňom bolo uložené na pošte. Tretím dňom doručenia bol 24. február 2007, ale pretože tento dátum pripadol na sobotu, tak za tretí deň, t. j. deň doručenia, krajský súd považoval pondelok 26. február 2007. Lehota na podanie odvolania (15 dní) teda uplynula 13. marca 2007. Odvolanie Mgr. O. F. bolo podané okresnému súdu 9. októbra 2007. Z týchto dôvodov krajský súd odmietol odvolanie ako podané oneskorene.

Podľa názoru sťažovateľky postupom okresného súdu, ako aj krajského súdu a ich rozhodnutiami (rozsudok okresného súdu z 24. mája 2005, uznesenie okresného súdu z 15. januára 2007 a uznesenie krajského súdu z 29. apríla 2008) došlo k porušeniu jej práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu, čo odôvodňuje tým, že: *„Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 29. apríla 2008, sp. zn. 9 Co 469/07, potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. 1. 2007, sp. zn. 15 C 30/01, ktorým tento prvostupňový súd neodpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania voči jeho rozsudku zo dňa 24. 5. 2005 sp. zn. 15 C 30/01, hoci odporca bol od 4. 6. 2003 medzinárodnou zmluvou zo 4. 6. 2003 len organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby, ktorá v odvolaní namietala pasívnu legitimitáciu tejto zložky ako nový odporca s poukázaním na neplatné doručovanie rozsudku.*

Prvostupňový súd napriek tejto zmene odporcu uviedol v uznesení ako dôvod skutočnosť, že štatutár pôvodne žalovaného, Mgr. O. F., podal návrh na odpustenie lehoty na odvolanie proti rozsudku oneskorene, zatiaľ čo druhostupňový súd, ktorý bol odvolacím súdom a mal v konaní sp. zn. 6 Co 442/05 rozhodnúť o samotnom zaplatenom odvolaní sťažovateľa z 23. 1. 2006 proti uvedenému rozsudku z 24. 5. 2005 vo veci samej, toto odvolanie obišiel a spravil až rozhodnutie o následnom odvolaní, ktoré smerovalo proti uvedenému postrannému procesnému uzneseniu prvostupňového súdu o návrhu na odpustenie lehoty. Uznesenie prvostupňového súdu teda bolo ex post facto spravené dodatočne neoprávneným zásahom do odvolacieho konania a v rozpore s medzinárodnou zmluvou...

Na právnom základe toho, že odvolací súd nerozhodol a priori o odvolaní proti rozsudku vo veci samej v konaní sp. zn. 6 Co 442/05 v nadväznosti na konanie sp. zn. 15 C 30/01 v rozpore s medzinárodným právom zastavením konania z dôvodu vecnej a miestnej nepríslušnosti, a tým podľa §-u 237 písm. f) OSP sťažovateľovi bránil pred súdom konať, a ak rozhodol až následne v konaní o odvolaní proti uzneseniu na odpustenie lehoty a to v konaní sp. zn. 9 Co 469/07 voči pôvodnému odporcovi, tým sú zreteľne porušené základné zásady občianskeho konania (rovnosť zbraní, zásada istoty, ochrany vlastníckeho práva, dobrej viery, zákazu poškodzovať iného) a medzinárodnej zmluvy. Dané dôvody teda zakladajú zrušenie uznesenia odvolacieho súdu z 29. apríla 2008, ako je uvedené dole.

Pôvodné odvolanie nemôže zostať ako návrh nevybavené, pričom platí, že Krajský súd v Bratislave nie je príslušným odvolacím súdom sťažovateľa! ...

Sťažovateľ sa objektívne nemôže stotožniť ani s vyhlásením prvostupňového súdu, že sa proti rozsudku z 24. 5. 2005 neodvolal včas, lebo okamžite potom, keď sa o ňom náhodou dozvedel prostredníctvom štatutára, ktorý bol prepustený z väzby, ktorá trvala od 7. 2. 2005 do 25. 8. 2005, a potom, čo mu bol vydaný v spisovej kancelárii Krajského súdu v Bratislave súdom dňa 18. januára 2006, sa sťažovateľ odvolal včas 23. januára 2006. Pritom štatutár nebol o pojednávaní ani o rozsudku do väzby vyrozumený súdom, tak ako nebol vyrozumený ani sťažovateľ, čím sa rozumie, že s rozsudkom neobdržali poučenie o odvolaní, a tým žiaden nepríslušný súd v Slovenskej republike nemal právo žiadať od sťažovateľa návrh na odpustenie zmeškania lehoty na odvolanie, ktorú nikdy nezmeškal, lebo o pojednávaní a rozsudku vôbec nevedel a tieto rozhodnutia mu neboli vôbec zaslané ako skutočnému odporcovi! ... Z uvedeného dôvodu prvostupňový súd per abusum uznesením z 15. 1. 2007 nedôvodne bránil legitimovanému žalovanému ex post facto vo veci samej konať v rozpore s odvolaním sťažovateľa z 23. 1. 2006, ktoré je doposiaľ nevybavené, čo zakladá podľa §-u 237 písm. f) prípustný dôvod na dovolanie voči uzneseniu z 15. 1. 2007, lebo tak ako uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2008, ani toto uznesenie prvostupňového súdu sa nevzťahuje na odvolanie žalovaného z 23. 1. 2006 vo veci samej, čím aj prvostupňový súd bránil žalovanému opísaným skutkovým stavom vo veci konať a na základe skutočností, ktoré uviedol sťažovateľ v odvolaní z 23. 1. 2006, bol nepríslušným súdom a mohol a mal vedieť tak ako aj Krajský súd v Bratislave, že na právnom základe Haagskeho dohovoru mal doručovať sťažovateľovi prostredníctvom konzulárneho úradu v štáte jeho sídla a dožiadať vo veci príslušný súd sťažovateľa. ...

Sťažovateľ v odvolaní z 23. 1. 2006 na strane 1, založené v spise č. k. 15 C 30/01 na Okresnom súde Bratislava I na strane č. 83, jasne uvádza, že od 4. júna 2003 je zahraničnou právnickou osobou s dôkazom v spise č. k. 15 C 8/01 na Okresnom súde Bratislava I. Tento dôkaz je možné overiť v zahraničí na príslušných orgánoch. Na právnom základe tejto informácie o zahraničnom sídle a subjektivite v nadväznosti na doručované miesto rozsudku OS-B1 z 24. 5. 2005, uznesenia OS-B1 Z 15. 1. 2007 a uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 28.4. 2008, je doručovanie súdnych zásielok v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 a 9 CO 469/07 ex post facto absolútne neplatné.

Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave boli doleuvedenou zmluvou o kúpe podniku zo 4. júna 2003 nepríslušné súdy ex nunc. De facto de jure sa preto doručovanie uvedených rozhodnutí na žalovaného alebo jeho štatutárny orgán v Slovenskej republike nikdy platne neuskutočnilo a nevzťahuje, pričom sudcovia o tom vedeli a napriek tomu porušili medzinárodnú zmluvu a ex post správoplatnili rozhodnutie. ...

Popri tom, že konal nepríslušný súd voči procesne nespôsobilému účastníkovi, súd ani podľa §-u 115 ods. 1 OSP, ktorým nariadi predseda senátu, ak zákon neustanovuje inak, prejednávania veci samej pojednávaním, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, prítomnosť ktorých je potrebná, nedodrжал zákon. V tomto prípade rozhodoval samosudca, a teda bolo porušené ustanovenie zákona vedením konania zo strany samosudcu, čo bolo v rozpore s §-om 115 OSP a je aj dôvodom podľa §-u 237 písm. g) na dovolanie pre nesprávne obsadený súd, ktorý v rozpore s §-om 115 ods. 1 OSP ani nepredvolal všetkých, ktorých účasť je nutná, teda legitimovaného odporcu, sťažovateľa. ...

Súd podľa § 103 OSP skúma priebežne za konania podmienky konania. Medzi neodstrániteľné nedostatky podmienky konania v uvedenom konaní sp. zn. 15 C 30/01 patrí:

A. nedostatok právomoci súdu (§ 57 OSP);

1. vzťah medzi žalobcom a žalovaným vznikol v roku 1990 za účinnosti Hospodárskeho zákonníka, ktorého ustanovenia sú kogentné. ... Je len objektívne sa domnievať, že konanie o neplatnosti podľa Hospodárskeho zákonníka ako existujúcej a záväznej normy by nebolo priechodné, pričom znevýhodnenie sťažovateľa derogáciou jeho ustanovení zakladá v plnom rozsahu nárok na odmietnutie žaloby na každom súde. ...

2. ak si žalobca uplatnil neplatnosť predmetnej zmluvy po 10 rokoch lehoty podľa Občianskeho zákonníka, pričom išlo o neodstrániteľný nedostatok konania z dôvodu premlčania uvedenej lehoty na uplatnenie práva podľa Hospodárskeho zákonníka a aj Občianskeho zákonníka, súd nemal právomoc vo veci ďalej konať...

3. samosudca, ktorý konal ako Okresný súd Bratislava I, pritom nebol od 4. 6. 2003 (predaja podniku, ako je uvedené) všeobecným súdom, v ktorom má právnická osoba navrhovateľa svoje sídlo... Rovnako je ex nunc nulitné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 29. 4. 2008 z dôvodu, že po zmene odporcu nemal právomoc odvolacieho súdu v mieste sídla žalovaného. Podľa uvedeného ustanovenia OSP je všeobecným súdom žalovaného, ktorý je právnická osoba, súd, v obvode ktorého má táto právnická osoba svoje

sídlo: P. má sídlo v štáte v USA, a v medzinárodnom obchodnom styku, ktorým sa rozumejú všetky vzťahy jej právneho nástupníctva voči žalobcovi, je jej súdom vyšší súd v mieste jej sídla. ...

4. výkon právomoci Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave bol ex nunc zdanlivý a ak podľa §-u 5 ods.1 OSP súd poučí žalovaného o jeho právach, ak je jeho všeobecným súdom podľa §-u 85 OSP, ktorý by podľa §-u 115 OSP nariadil pojednávanie senátom, pričom by aj doručoval účastníkovi, ktorý má procesnú spôsobilosť podľa §-u 19 s prihliadnutím na § 21 OSP o povinnom zastúpení právnickej osoby, túto právomoc, ktorú slovenské súdy porušili, so všetkými právami sťažovateľa, už mal po zmene odporcu súd v mieste jeho sídla ex nunc, ktorý však nemohol ani konať ani doručiť žalovanému a ani jeho štatutárovi uvedené zásielky, lebo o nich v rozpore s medzinárodnou praxou a zmluvou rozhodoval nepríslušný súd, ktorý dokonca porušením §-u 47 a 48 OSP vykazoval aj doručovanie. ...

B. nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (§ 19 OSP):

6. podľa platnej judikatúry Slovenskej republiky odštepny závod nemá spôsobilosť byť účastníkom konania a ani podľa práva sídla odporcu. ...

7. podľa platnej judikatúry Slovenskej republiky organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby nemá spôsobilosť byť účastníkom konania a ani podľa práva sídla odporcu. ...

8. podľa platnej medzinárodnej zmluvy o kúpe podniku bola odporcom právnická osoba sťažovateľa so sídlom v USA. Ak súd doručoval organizačnej zložke-odštepny závod sťažovateľa, nedoručil žiadne uznesenie ani predvolanie právnickej osobe samotného legitimovaného odporcu a ani jej právnomu zástupcovi, lebo ich nedoručoval do sídla žalovaného v USA ako ich príslušný súd, ani nedožiadal príslušný súd sťažovateľa zásielkou cez konzulárny úrad. Všetky procesné úkony slovenských súdov voči sťažovateľovi odo dňa kúpy podniku L. zo 4. júna 2003 sú neplatné,... čím sú podľa §-u 237 písm. c) OSP dané, platné, a nutné dôvody prípustnosti dovolania, obnovy konania, ústavnej sťažnosti a protestu prokurátora...

9. Od uvedeného dňa kúpy slovenský súd nemal právomoc konať ani podľa §-u 9 ods. 2 OSP, čím platí, že žalovanému, ktorý je zahraničnou právnickou osobou, sa

v dôsledku nedostatkov príslušnosti súdu a neplatného doručovania bránilo podľa §-u 237 písm. f) OSP vo veci konať, pričom mu nebol ustanovený ani zástupca. ...

10. sťažovateľ nie je ani vecne legitimovaný účastník konania, lebo nie je v hmotnoprávnom vzťahu s navrhovateľom, čo sa týka petitu žaloby o neplatnosť zmluvy. ...

C. námietka premlčania lehoty na uplatnenie neplatnosti zmluvy podľa HZ:

11. sťažovateľ týmto voči žalobcovi namieta premlčanie lehoty podľa Hospodárskeho zákonníka, v ktorom mu procesnými obštrukciami bránili súdy. ...

D. námietka aktívnej legitimácie žalobcu:

12. navrhovateľ nie je právnym nástupcom Československej socialistickej republiky od ktorej právny predchodca žalovaného kúpil predmetnú parcelu... čím si žalobca, ktorý je správca, nemôže uplatniť ako vlastník petit na zrušenie kúpnej zmluvy, aby tým nadobudol vlastníctvo alebo správu. ...

E. námietka nemožnosti plnenia:

13. podľa §-u 129b ods. 1 HZ záväzok zaniká, ak sa stane jeho plnenie nemožným: ak sa navrhovateľovi z celej veci po zbúraní objektu vracia len pozemok pôvodne zastavanej parcely, petit o neplatnosť zmluvy už nezodpovedá právnej povinnosti na základe žaloby o neplatnosť vrátiť to, čo sa kúpilo a predalo.

F. námietka uplatneného návrhu dohody, odloženého bez rozhodnutia súdu pred zastavením konania:

14. dňa 19. 2. 2008 sťažovateľ konal voči súdu a žalobcovi návrhom na vysporiadanie právneho vzťahu dohodou a žiadal súd o jej zaslanie žalobcovi, a ktoré márne urgoval dňa 3. 3. 2008, 20. 3. 2008, 2. 4. 2008 a 30. 4. 2008. Súd bez toho, aby ex officio uprednostnil dohodu pred rozhodnutím v spore, ignoroval návrh, a pred zastavením konania o návrhu nerozhodol, čím procesné pochybil a bránil žalovanému pred súdom konať.

G. námietka uplatneného vzájomného návrhu, odloženého bez rozhodnutia súdu pred zastavením konania:

15. sťažovateľ podal dňa 21. 4 2008 vzájomný návrh podľa §-u 97 OSP, o ktorom súd pred zastavením konania nerozhodol, čím procesné pochybil a bránil žalovanému pred súdom konať.

H. námietka pre zákaz litispendence:

16. žalobca si uplatnil neplatnosť zmluvy súčasne aj v konaní na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 7 C 72/1992, čím v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 platil zákaz litispendencie! V dobe podania návrhu na neplatnosť v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 tým preukázateľne boli splnené dôvody na prípustnosť dovolania podľa §-u 237 písm. d). ...

17. Mgr. O. F., B., žiadal súd návrhom podľa §-u 93 OSP, aby smel vstúpiť do konania na strane žalovaného, o čom súd doteraz vôbec nerozhodol....

Ak Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave konali voči sťažovateľovi, ako keby nebol medzinárodná právnická osoba a nemal svoje sídlo v zahraničí, pričom ipso facto boli nepríslušné súdy a nemali procesne spôsobilého účastníka konania v pôvodnom účastníkovi, a vedeli, mali a mohli mať objektívne pochybnosti o svojej miestnej a vecnej príslušnosti podľa medzinárodného práva z dôvodov, že predmetná zmluva o kúpe podniku vylučovala slovenské právo a pôvodného účastníka konania, ktorý bol len organizačnou zložkou medzinárodnej právnickej osoby, ktorá sa stala novým procesne spôsobilým nositeľom povinností zmenami v dôsledku právneho nástupníctva a priori úkonu súdov, s prihliadnutím na pokračovanie procesných úkonov súdov až do správoplatnenia predmetného nezákonného rozsudku, bola jednoznačne porušená medzinárodná zmluva... Haagsky Dohovor o civilnom konaní... Európsky dohovor o ľudských právach v čl. 6 ods. 1: predmetný rozsudok, akým si za týchto nezákonných podmienok, aj napriek odvolaniu, ktoré nemalo vplyv na založenie príslušnosti slovenských súdov, ale naopak, uvedené súdy správoplatnili nezákonný postup v rozpore s medzinárodným právom sídla odporcu, s medzinárodným právom predloženej zmluvy o kúpe podniku pôvodného účastníka konania, s medzinárodným právom notárskeho overenia uvedenej zmluvy o jej pravosti a platnosti a apostilou Krajského súdu v Rakúsku o predpokladanej záväznosti medzinárodného dokumentu, poskytuje ojedinelý dôkaz o obzvlášť hrubom a ľahkovážnom spôsobe porušovania práv sťažovateľa zo strany slovenských súdov. ...

Sťažovateľ zdôvodnil všetky uvedené skutočnosti riadnym odvolaním 23. 1. 2006, aj keď prekážky v konaní boli takého zásadného charakteru, že súdy boli povinné ex officio zastaviť konanie a odmietnuť návrh. Vychádzajúc z tohto stanoviska odvolanie malo len dopĺňať také rozhodnutie súdu, pričom súdy sa v rozpore so skutkovým stavom podieľali na snahe spochybníť odvolanie, čím tento opravný nebol efektívny a právo porušené bolo. ...

Uvedené konanie sp. zn. 15 C 30/01 je dôvodmi, ako sú uvedené, zásahom do zásad medzinárodného práva s cieľom zbaviť sťažovateľa majetku v rozpore s jeho medzinárodnou ochranou.“

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava I ... v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 navrhovateľa: C., B., proti odporcovi: P., USA, o neplatnosť zmluvy, a Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10, Bratislava, v odvolacom konaní sp. zn. 9 Co 469/07, porušili ľudské právo odporcu: P., USA, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietáhov podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o práve na spravodlivé súdne konanie, čl. 13 Dohovoru o práve na efektívny opravný prostriedok a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o práve na ochranu majetku.

2. Ústavný súd SR priznáva odporcovi: P., USA, primerané finančné zadosťučinenie v sume 1. 000.000,- Sk, z ktorej zaplatí Okresný súd Bratislava I... odporcovi 500.000,- Sk do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu, a z ktorej Krajský súd v Bratislave... zaplatí odporcovi 500.000,- Sk do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ústavný súd SR rozhodol, že rozsudok v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 z 24. 5. 2005, uznesenie Okresného súdu Bratislava I... v právnej veci sp. zn. 15 C 30/01 z 15. 1. 2007 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave... sp. zn. 9 Co 469/07 z 29. 4. 2008, porušili ľudské právo odporcu: P., USA, na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, na efektívny opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru, na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, ruší ich a prikazuje, aby Okresný súd Bratislava I ... a Krajský súd v Bratislave... C. B., Úrad geodézie, kartografie a katastra, so sídlom B., obnovili právny stav, ktorý trval do zásahu do uvedených práv, a obnovili platnosť hospodárskej zmluvy č. 1/90-EÚ z 26. 3. 1990 tak ako je uvedená.

4. Ústavný súd SR priznáva odporcovi: P., USA, náhradu trov konania vo výške, ktorú odporca určí dodatočne počas konania na základe ustanovenia advokáta.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd

vyplývajúcej z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že v sťažnosti podanej ústavnému súdu je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom

sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (IV. ÚS 230/03). Vzhľadom na to ústavný súd posudzoval prípadné porušenie práv sťažovateľky len vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu, pretože v sťažnostnom návrhu (tzv. petite) sťažovateľka nežiadala vyslovenie porušenia svojich práv napr. Úradom geodézie, kartografie a katastra v Bratislave (od tohto štátneho orgánu požadovala iba obnovenie pôvodného právneho stavu). O tomto závere svedčí aj vyjadrenie sťažovateľky: *„Porušovateľom, ktorý sťažovateľovi aktívne bránil v uvedenej právnej veci konať, je porušovateľ v 1. a 2. rade, slovenské súdy, ktoré porušili Haagsky dohovor v čl. 1 a 8 a Európsky dohovor o ľudských právach v čl. 6 ods. 1, čl. 13, a Dodatkový protokol k Dohovoru v čl. 1. Tieto zásahy boli neústavné podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“*

1. Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením sťažovateľkou označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/01 a jeho rozhodnutiami z 24. mája 2005 a z 15. januára 2007, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 469/07 a jeho uznesením z 29. apríla 2008 predovšetkým skúmal, či sťažovateľka bola účastníčkou napadnutých konaní vedených všeobecnými súdmi.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že všeobecné súdy konali ako s účastníkmi konania s navrhovateľom a odporcami v 1. rade a v 2. rade. Týchto účastníkov konania sa týkajú aj rozhodnutia, ktoré sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom napáda.

Z odôvodnenia odvolania Mgr. O. F. doručeného okresnému súdu 23. januára 2006 vyplýva, že odporca v 2. rade je právnym nástupcom odporcu v 1. rade, ktorý bol *„vymazaný z podnikového registra v roku 1990“*. Sťažovateľka tvrdí, že je právnou nástupkyňou odporcu v 2. rade, a to na základe zmluvy o predaji podniku zo 4. júna 2003. Od tohto dátumu podľa slov sťažovateľky bol odporca v 2. rade *„len organizačnou zložkou zahraničnej právnickej osoby“* – sťažovateľky. Z výpisu z Obchodného registra Slovenskej republiky však táto skutočnosť nevyplýva. Družstvo L., B., naďalej existuje bez toho, aby

bolo zapísané ako podnik zahraničnej osoby alebo organizačná zložka podniku zahraničnej osoby. Nič teda nenasvedčuje tomu, že by sťažovateľka bola oprávnenou osobou na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Navyše je potrebné uviesť, že rovnako zo žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktorá bola ústavnému súdu doručená 18. júla 2008, nijako nevyplýva, že ju podala sťažovateľka, pretože ju vo svojom mene podal Mgr. O. F. (s uvedením adresy – B.). Podobne to bolo aj v konaní pred všeobecnými súdmi, keď odvolanie podal Mgr. O. F., a nie sťažovateľka, a návrh na odpustenie zmeškania lehoty podpísal Mgr. O. F. s pripojením doložky „*Štatutár navrhovateľa*“, teda opäť nie sťažovateľka. Podľa zistenia ústavného súdu jediným podaním podaným sťažovateľkou vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 15 C 30/01 je dovolanie z 2. júla 2008 podpísané Mgr. O. F. doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 11. júla 2008, po podaní ktorého však Mgr. O. F. 28. augusta 2008 okresnému súdu oznámil, že sa vzdáva zastupovania sťažovateľky v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 30/01. Sťažovateľka, resp. jej štatutárny zástupca (Mgr. O. F.), nepreukázala ani tú skutočnosť, že by v konaní pred všeobecnými súdmi bol podaný návrh na zmenu účastníka konania, o ktorom by bol oprávnený a povinný rozhodnúť okresný súd uznesením. Ústavný súd pripomína, že odporcov v konaniach pred všeobecnými súdmi zastupoval Mgr. O. F.

Sťažovateľka teda v konaní pred ústavným súdom hodnoverným spôsobom nepreukázala, že by skutočne bola právnou nástupkyňou niektorého z účastníkov konania pred všeobecnými súdmi. Preto je vylúčené, aby v tomto konaní mohli byť porušené označené práva sťažovateľky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že sťažovateľkou uvádzané podstatné argumenty sú neopodstatnené. A to najmä tvrdenie, že „*Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 29. apríla 2008, sp. zn. 9 Co 469/07 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. 1. 2007, sp. zn. 25 C 30/01, ktorým tento prvostupňový súd neodpustil zmeškание*

lehoty na podanie odvolania voči jeho rozsudku zo dňa 24. 5. 2005 sp. zn. 15 C 30/01...“. Krajský súd označeným uznesením odmietol odvolanie Mgr. O. F. proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 C 30/01 z 15. januára 2007 ako podané oneskorene, t. j. týmto rozhodnutím nepotvrdil uvedené uznesenie okresného súdu. Z tohto pohľadu sa sťažnosť sťažovateľky v tejto časti javí ako zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) z dôvodu absencie príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením práv sťažovateľky (tak ako ich predniesla v sťažnosti pred ústavným súdom) a označeným rozhodnutím krajského súdu, resp. jeho postupom.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15 C 30/01 z 24. mája 2005 ústavný súd dodáva, že podľa jeho zistení rozsudok okresného súdu sp. zn. 15 C 30/01 z 24. mája 2005 nie je dosiaľ právoplatný. Sťažovateľka teda namieta porušenie svojich práv v stále prebiehajúcom – právoplatne neskončenom – konaní, pritom stále má právne prostriedky v rámci konania pred všeobecnými súdmi domáhať sa ochrany svojich práv (tak, ako ich namieta v konaní pred ústavným súdom) pred týmito súdmi. Spravidla, až po skončení konania v merite veci bude možné z ústavného hľadiska posúdiť, či v namietaných konaniach rozhodnutiami všeobecných súdov a ich postupmi došlo k porušeniu sťažovateľkou označených práv zaručených jej dohovorom. Z tohto pohľadu sa sťažnosť sťažovateľky javí ako predčasne predložená.

Ako vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade proti napadnutému rozsudku okresného súdu z 24. mája 2005 sťažovateľka má opravný prostriedok – odvolanie, ktorý aj podala, a o ktorom, ako sama tvrdí, nebolo rozhodnuté. To znamená, že právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky bude mať odvolací súd, ktorý v prípade, že by pri svojej rozhodovacej činnosti dospel k záveru, že okresný súd svojím rozhodnutím alebo postupom, ktorý rozhodnutiu predchádzal, porušil základné práva alebo slobody sťažovateľky, má povinnosť týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného

súdu, a preto v tejto časti pripadá do úvahy odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

Obdobný záver platí aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľky uznesením okresného súdu sp. zn. 15 C 30/01 z 15. januára 2007, proti ktorému mala sťažovateľka možnosť podať odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd, avšak toto odvolanie podala podľa záveru krajského súdu oneskorene. Z uvedeného dôvodu v danom prípade ústavný súd rovnako nemá právomoc konať, čo je dôvodom na odmietnutie sťažnosti aj v tejto jej časti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2009